

ONUNCU KALKINMA PLANI

2014
2018

2023

10. KALKINMA PLANI (2014 - 2018)

Nitelikli İnsan,
Güçlü Toplum

Yenilikçi Üretim,
İstikrarlı Yüksek Büyüme

Yaşanabilir Mekânlar,
Sürdürülebilir Çevre

Kalkınma için
Uluslararası İşbirliği

Öncelikli Dönüşüm Programları

TEMEL HEDEFLER

Temel Göstergeler	2018 YILI HEDEFLERİ	2023 YILI HEDEFLERİ
Milli Gelir (GSYH)	1,3 Trilyon Dolar	2 Trilyon Dolar
Kişi Başına Milli Gelir	16 Bin Dolar	25 Bin Dolar
İhracat	277 Milyar Dolar	500 Milyar Dolar
İşsizlik Oranı	Yüzde 7,2	Yüzde 5

TEMEL AMAÇLAR

- Millîtimizin temel değerlerini ve beklentilerini esas alan yapısal dönüşümler
- Yüksek, istikrarlı ve sürdürülebilir büyüme yapısı
- Yüksek gelir grubu ülkeler arasına girilmesi
- Toplumsal refahın yaygınlaştırılması
- Daha erişilebilir ve nitelikli kamu hizmetleri
- Azalan bölgesel gelişmişlik farkları
- Rekabet gücü ve yaşam kalitesi yüksek kentler
- Daha mutlu, müreffeh ve onurlu bir yaşam

1- NİTELİKLİ İNSAN-GÜÇLÜ TOPLUM

- Sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınma anlayışıyla toplumsal refahın yaygınlaşmasını
- Bireysel ve toplumsal nitelik ve yetkinliğin yükseltilmesini
- Sağlıklı, güvenli ve yüksek standartta bir sosyal ortam oluşturmayı
- İnsan haklarının ve bireysel özgürlüklerin adil ve hızlı çalışan bir hukuk sistemiyle garanti edilmesini
- Kamu hizmetlerini daha erişilebilir ve kaliteli hale getirmeyi
- Veriye ve kanıta dayalı politikalarla desteklenen, erişilebilir, nitelikli, maliyet etkin ve sürdürülebilir bir sağlık hizmet sunumunu
- Eğitim sisteminde fırsat eşitliğine dayalı kalite odaklı dönüşümü sürdürmeyi
- Toplumun ve ekonominin ihtiyaçlarına daha duyarlı, ulusal ve uluslararası paydaşlarıyla etkileşim içerisinde olan, bilginin faydaya dönüştürüldüğü daha özerk bir yükseköğretim sisteminin geliştirilmesini
- Brüt okullaşma oranlarını okul öncesi eğitimde yüzde 70'e ve yükseköğretimde yüzde 94'e çıkarmayı
- Hukukun, büyüme ve kalkınmayı gerçekleştirebilmek bakımından yönlendirici bir işleve sahip kılınmasını
- Gelir dağılımını daha da iyileştirmeyi ve kişi başına günlük harcaması 4,30 doların altında olan nüfusu sifıra yaklaştırmayı
- Millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğü ve dayanışmayı güçlendirmeyi
- Kayıt dışı istihdamı yüzde 37,5'ten yüzde 30'a düşürmeyi
- Sosyal güvenlik sistemini nüfusun tamamını kapsayan, adil, kaliteli ve mali açıdan sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmayı
- Dinamik nüfus yapımızı koruyarak yaşam kalitesini yükseltmeyi

hedefliyoruz.

2- YENİLİKÇİ ÜRETİM İSTİKRARLI YÜKSEK BÜYÜME

- Ülkemizin yüksek gelir grubu ülkeler arasına girmesini
- Sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılmasını
- Ülkemizin kaynaklarının üretken alanlarda kullanılmasını
- Cari açığın kalıcı bir şekilde makul düzeylere çekilmesini
- Yenilik üretme kapasitesinin yükseltilmesi, yeniliklerin üretim yapısıyla bütünleştirilerek üretim yapısında dönüşümün sağlanmasını
- Yıllık ortalama yüzde 5,5 büyüme oranına ulaşmayı
- Toplamda 4 milyon yeni iş yaratılmasını
- İstanbul'un küresel finans merkezleri endeksinde ilk 25 içine girmesini
- Kamu kesimi borçlanma gereğinin tedicen azaltılarak GSYH'nın yüzde 0,5'ine indirilmesini
- 2018 yılında kamu sabit sermaye yatırımlarının GSYH'ya oranını yüzde 4,8'e çıkarmayı, özel yatırımları ise yüzde 19,3'e çıkarmayı
- Ar-Ge harcamalarının millî gelire oranını yüzde 1,8'e çıkarmayı
- Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümünü hızlandırmak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın ve etkin kullanılmasını
- İmalat sanayii ihracatını 257 milyar dolara yükseltmeyi, ortanın üstü ve yüksek teknoloji sektörlerinin ihracattaki payını artırmayı
- Toplulaştırılan araziye yaklaşık ikiye katlayarak 8 milyon hektara çıkarmayı
- İşletmeye açılan sulama alanını 2,9 milyon hektardan 3,8 milyon hektara çıkarmayı
- Elektrikte kurulu gücü 58 bin MW'tan 78 bin MW'a çıkarmayı
- Lojistikte Türkiye'nin bölgesel bir üs olmasını, büyük ölçekte liman kapasitelerini hayata geçirmeyi
- Bölünmüş yol ağını otoyol dahil yaklaşık 30 bin km'ye, işletmeye açılacak hızlı tren hatlarını ise 2.500 km'ye ulaştırmayı
- Turizmde yabancı ziyaretçi sayısını 42 milyon kişiye, turizm gelirini 45 milyar dolara çıkarmayı

hedefliyoruz.

3- YAŞANABİLİR MEKÂNLAR SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE

- Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltarak refahın ülke sathına daha dengeli yayılmasını
- Kırsal kesimdeki asgari refah düzeyinin ülke ortalamasına yaklaştırılmasını
- Yaşam mekânlarının, ekonomik gelişmeyi destekleyerek afetlere dayanıklı, kültürel değerler esas alınarak oluşturulmasını
- Her kesim için barınma ihtiyacının yeterli, sağlıklı ve güvenli bir şekilde giderilmesini
- Şehirlerde sağlıklı güvenilir içme-kullanma suyuna erişimi artırmayı
- Atıksu hizmeti verilen belediye nüfusunu yüzde 80'e, düzenli depolamadan yararlanan belediye nüfusunu ise yüzde 85'e ulaştırmayı
- Çevre dostu uygulamaları yaygınlaştırmayı, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını

hedefliyoruz.

4- KALKINMA İÇİN ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

- Kalkınma sürecinde uluslararası dinamiklerden daha fazla faydalanmayı ve tecrübelerimizi diğer ülkelere paylaşmayı
- Uluslararası barış, refah ve istikrara hizmet edecek etkin bir kalkınma işbirliği politikası izlemeyi
- Küresel kalkınma gündeminin belirlenmesinde ülkemizin daha aktif bir rol oynamasını

hedefliyoruz.

ÖNCELİKLİ DÖNÜŞÜM PROGRAMLARI

1	Üretimde Verimliliğin Artırılması Programı
2	İthalata Olan Bağımlılığın Azaltılması Programı
3	Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı
4	İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Programı
5	Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı
6	Kamu Gelirlerinin Kalitesinin Artırılması Programı
7	İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programı
8	İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi Programı
9	Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı
10	İstatistikî Bilgi Altyapısını Geliştirme Programı
11	Öncelikli Teknoloji Alanlarında Ticarileştirme Programı
12	Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme ve Yerli Üretim Programı
13	Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Üretim Programı
14	Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi Programı
15	Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi Programı
16	Sağlık Endüstrilerinde Yapısal Dönüşüm Programı
17	Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Programı
18	Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı
19	Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme Programı
20	Nitelikli İnsan Gücü İçin Çekim Merkezi Programı
21	Sağlıklı Yaşam ve Hareketlilik Programı
22	Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Programı
23	Yerelde Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Programı
24	Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programı
25	Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği Altyapısının Geliştirilmesi Programı